

Za sve dodatne informacije u vezi sprovođenja
Lokalnog plana upravljanja otpadom u opštini Bački Petrovac možete kontaktirati:

Tatiana Milina Turanova
Inspektor za zaštitu životne sredine
Telefon: 021/780-301
E-mail: inspekcija@backipetrovac.rs

Valo Samuel
Član Opštinskog veća zadužen za oblasti infrastrukture i zaštite životne sredine
Telefon: 021/780-278
E-mail: opstina@backipetrovac.rs

web sajt opštine: www.backipetrovac.rs

Brošura "Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac ?" štampana je zahvaljujući podršci Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ), u sklopu projekta "Jačanje lokalne samouprave". Brošura je sačinjena na osnovu Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac od strane Udruženja "Inženjeri zaštite životne sredine" u saradnji sa predstavnicima Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj Južnobačkog upravnog okruga.

Misli globalno, deluj lokalno!

Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac?

LOKALNI PLAN
UPRAVLJANJA
otpadom

Misli globalno, deluj lokalno!

giz

Poštovani,

Veliko nam je zadovoljstvo što se pred vama nalazi brošura "Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac?" koja u kratkim crtama objašnjava dokument koji je izrađen u okviru projekta "Jačanje lokalne samouprave" Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ), preduzeća Vlade Savezne Republike Nemačke koje po njenom nalogu sprovodi projekte u raznim sektorima od opšteg društvenog značaja, u cilju ostvarivanja održivog razvoja.

Dokument je nastao zajedničkim radom i saradnjom između Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, Južnobačkog upravnog okruga, jedanaest opština Južnobačkog okruga, eksperata GIZ i Udruženja "Inženjeri zaštite životne sredine".

Cilj ove brošure je da svim zainteresovanima približi strateški dokument "Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac" i na sažet način ih upozna sa osnovama ovog plana. Svi oni koji žele da se u potpunosti upoznaju sa "Lokalnim planom upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac" ili više saznaju o pojedinim temama, koje u ovoj brošuri nisu mogle da budu detaljno opisane, dobrodošli su da kontaktiraju predstavnike i predstavnice Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj u svojoj opštini.

Međuopštinska radna grupa za zaštitu životne sredine i održivi razvoj Južnobačkog okruga oformljena je 2008. godine sa ciljem da se kroz međuopštinske projekte pomogne razmeni informacija među opštinama Južnobačkog okruga, pomogne razvoj ljudskih kapaciteta opština u oblasti zaštite životne sredine i održivog razvoja, kao i da se konkretnim projektima doprinese razvoju svake opštine, ali i njihove međusobne saradnje.

U želji da opština Bački Petrovac, Južnobački okrug, AP Vojvodina i Republika Srbija budu zdrava i bezbedna životna sredina za sve njene građane i građanke, pozivamo vas da zajedničkim snagama doprinesemo sprovođenju Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac.

Misli globalno, deluj lokalno!

S poštovanjem,
Međuopštinska radna grupa za zaštitu životne sredine
i održivi razvoj Južnobačkog okruga

Umesto zaključka

Dosadašnji način prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada na nivou opštine Bački Petrovac moraće da se unapredi u cilju bolje zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Novi sistem upravljanja otpadom podrazumeva regionalni pristup i udruživanje više opština u region za upravljanje otpadom i zajedničko upravljanje regionalnom deponijom otpada, na koju će se odlagati sav komunalni otpad, koji predhodno ne bude selektovan, recikliran ili na neki drugi način ponovo vraćen u funkciju.

Da bi novi sistem prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada uspešno funkcionisao, potrebno je da se svi akteri u društvu uključe u njegovo sprovođenje, jer zdrava i bezbedna životna sredina je zajednički interes svih.

Novi sistem prikupljanja i odlaganja otpada će morati da pored troškova prikupljanja uzme u obzir i troškove odlaganja otpada na regionalnu deponiju. Za svaku odloženu tonu komunalnog otpada, opština tj. njeni stanovnici, će morati da plate preduzeću koje bude upravljalo regionalnom deponijom. Divlje i nesantitarne deponije neće više moći da postoje na teritoriji nijedne opštine, a oni koji nebudu odlagali otpad na način predviđen Lokalnim planom upravljanjem otpadom, moraće da plate visoke kazne i da preuzmu odgovornost za ugrožavanje zdravlja sugrađana i svoje životne sredine.

Kako bi se troškovi deponovanja na regionalnu deponiju smanjili, svaka opština ima mogućnost da razvije različite sisteme za selekciju otpada i motiviše razvoj preduzetništva u oblasti reciklaže i ponovne upotrebe onog dela komunalnog otpada koji je za to pogodan, na prvom mestu materijala koji se mogu reciklirati (aluminijum, plastika, papir, metali...).

Kako bi troškovi prikupljanja i odlaganja otpada bili što manji moramo pravilno upravljati komunalnim otpadom i pomoći da se Lokalni plan upravljanja otpadom sprovede.

Lokalni plan upravljanja otpadom je put da mi i naši potomci živimo u zdravoj i bezbednoj životnoj sredini.

Odgovornost za naše zdravlje i životnu sredinu je u rukama svakog pojedinca.

Misli globalno, deluj lokalno!

banjoj sredini 96%, dok je u ruralnim delovima 87%, pa se do kraja 2012. godine planira povećanje pokrivenosti sakupljanja otpada u urbanim i ruralnim delovima do nivoa od 100%.

4. Primarna selekcija otpada

Potrebno je organizovati primarnu selekciju za pojedine vrste otpada, kao što je to urađeno sa PET ambalažom, tako treba organizovati i sakupljanje papira i kartona i metala. Kao potreban preduslov za odvojeno sakupljanje selektovanog otpada potrebno je obezbediti prostor za privremeno skladištenje sakupljenog materijala.

5. Upravljanje posebnim tokovima otpada

Potrebno je organizovanje sistema upravljanja posebnim tokovima otpada kao što su iskorišćene automobilske gume, otpadno ulje, baterije i akumulatori, elektronski otpad i drugo. Za sve ovo je potrebno obezbediti prostor za reciklažno dvorište.

6. Upravljanje medicinskim otpadom

Potrebno je uspostaviti sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa Nacionalnim vodičem upravljanja medicinskim otpadom. Osnovni cilj upravljanja je odvojeno odlaganje opasnog od neopasnog otpada, što se može postići edukacijom radnika i obezbeđivanjem adekvatnih uslova za takvo razdvajanje otpada sve u sklopu Zdravstvenih ustanova na teritoriji opštine.

7. Upravljanje otpadom životinjskog porekla

Potrebno je obezbediti bezbedno upravljanje otpadom životinjskog porekla sa ciljem minimizacije negativnih uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu. Ostvarivanje takvog cilja moguće je izgradnjom hladnjača na lokalnu u kojima bi se čuvao takav otpad do trenutka transporta do kafilerija koje bi bile izgrađene na nivou regiona.

8. Sanacija postojećih deponija

U cilju minimiziranja negativnih uticaja neadekvatno deponovanog otpada u proteklom periodu, potrebno je izvršiti sanaciju smetlišta. Posle izrađenih projekata sanacije potrebno je pristupiti njihovoj realizaciji.

9. Upravljanje baštenskim otpadom

S obzirom na lokalne karakteristike opštine Bački Petrovac, u okviru plana predložena je izgradnja kompostilišta u kojem bi se vršio tretman tzv. baštenskog otpada. U sastavu otpada produkovanog na teritoriji opštine nalazi se značajna količina baštenskog otpada koji se može iskoristiti za proizvodnju komposta, ali čiji prvenstveni benefit će biti smanjenje količine koja će se transportovati do deponije i smanjenje sadržaja organske materije u sastavu otpada koji se deponuje. Iz tog razloga potrebno je izraditi studiju izvodljivosti izgradnje kompostilišta na teritoriji opštine Bački Petrovac koja bi dala odgovore o svrsishodnosti izgradnje kompostilišta i procenu troškova rada.

Lokalni plan upravljanja otpadom

Lokalni plan upravljanja otpadom (LPUO) usvojen je 18. 03. 2011. godine i time je postao obavezujući dokument koji mora da se sprovodi u skladu sa Akcionim planom koji je njegov sastavni deo.

Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Bački Petrovac predstavlja dokument kojim se organizuje proces upravljanja otpadom na nivou opštine Bački Petrovac. Zakonom o upravljanju otpadom iz 2009. godine definisana je obaveza izrade Lokalnog plana upravljanja otpadom za svaku opštinu, koji treba da se usaglasi sa Regionalnim planom upravljanja otpadom za region kome ta opština pripada.

Svrha Lokalnog plana upravljanja otpadom je dugoročno uspostavljanje održivog sistema za upravljanje otpadom, pre svega na nivou opština, ali i regiona, na način koji ima minimalan štetni uticaj na životnu sredinu i zdravlje sadašnjih i budućih generacija, uz racionalno korišćenje resursa i poštovanje savremenih principa upravljanja otpadom, a uz koordinisano učešće svih subjekata upravljanja otpadom – lokalne vlasti, domaćinstava, privatnog sektora, organizacija civilnog društva, svakog pojedinca, republičke i pokrajinske vlasti.

Lokalni plan upravljanja otpadom omogućava da se:

- stekne potpuni uvid u sadašnju situaciju u upravljanju otpadom u opštini,
- definišu ciljevi u upravljanju otpadom na nivou opštine u skladu sa domaćim zakonodavstvom,
- definiše optimalni sistem za upravljanje otpadom,
- definiše metod i optimalni rokovi za implementaciju plana,
- definišu ukupna finansijska ulaganja kao i finansijska ulaganja za prioritetne delove plana koje je neophodno odmah implementirati.

Kao jedan od važnijih ciljeva Lokalnog plana upravljanja otpadom je i obezbeđivanje odgovora na mnoga otvorena pitanja koja determinišu uspostavljanje potpuno novog sistema upravljanja otpadom, koji se zasniva na smernicama Strategije upravljanja otpadom Republike Srbije, Zakona o upravljanju otpadom, evropskim standardima i drugim zakonskim merama koje uređuju ovu oblast.

Upravljanje otpadom na teritoriji opštine Bački Petrovac

Na teritoriji opštine Bački Petrovac ne postoji zasebna služba za upravljanje otpadom, nego postoje tri komunalna preduzeća koja pokrivaju četiri naselja u opštini (Bački Petrovac, Kulpin, Maglić i Gložan). Procenjena količina otpada koju svaki stanovnik opštine Bački Petrovac generiše dnevno iznosi 0,58 kg. Ova vrednost predstavlja ne samo količinu otpada koji se produkuje u domaćinstvima već ukupnu količinu komunalnog, komercijalnog i drugih vrsta neopasnog otpada koji se danas odlaže na deponije.

Javna komunalna preduzeća koja se bave komunalno – stanbenim poslovima u okviru opštine Bački Petrovac su JKP "Progres" - Bački Petrovac, JKP "Komunalac" - Maglić i DOO "Gloakvalis" - Gložan.

JKP "Progres" iz Bačkog Petrovca otpad sakuplja svaki dan po utvrđenom planu i programu, koji podrazumeva odnošenje otpada jednom nedeljno iz naselja Bački Petrovac i Kulpin. Prosečna količina komunalnog otpada u rastresitom stanju, koja se dnevno prikupi prema podacima JKP "Progres" iznosi 9,5 tona.

JKP "Komunalac" iz Maglića otpad sakuplja svaki dan po utvrđenom planu i programu, koji podrazumeva odnošenje otpada jednom nedeljno iz naselja Maglić. Prosečna količina komunalnog otpada koji se prikupi u rastresitom stanju, prema podacima JKP "Komunalac", iznosi 16 m³.

DOO "Gloakvalis" iz Gložana otpad sakuplja svaki dan po utvrđenom planu i programu, koji podrazumeva odnošenje otpada jednom nedeljno iz naselja Gložan. Prosečna količina komunalnog otpada koji se prikupi u rastresitom stanju, prema podacima DOO "Gloakvalis", iznosi 2,3 m³.

Ukupna pokrivenost domaćinstava sistemom upravljanja otpadom u opštini Bački Petrovac procenjuje se na 92%, što ukazuje da će se ona morati povećati u narednom periodu, kako bi sva domaćinstva u opštini bila obuhvaćena novim sistemom upravljanja otpadom.

Sakupljeni otpad sa teritorije naselja Bački Petrovac i Kulpin odlaže se na glavnu deponiju u Bačkom Petrovcu, a otpad iz Maglića i Gložana odlaže se na deponije komunalnog otpada koje se nalaze u neposrednoj blizini ovih naselja.

Sve deponije ne poseduju nikakve mere zaštite i sprečavanja zagađenja životne sredine kako u domenu procednih voda, tako i u domenu deponijskog gasa. Za sve deponije u opštini Bački Petrovac su izrađeni planovi sanacije. U narednom periodu će se urediti i prostor za odlaganje otpada u vreme i posle sanacije deponija. Taj prostor je neophodan jer nije realno da će se pronaći neko povoljnije rešenje do izgradnje i početka rada regionalne deponije u Novom Sadu.

U opštini Bački Petrovac se periodično javljaju divlje deponije. U sklopu akcije „Očistimo Srbiju“ su ovakve divlje deponije očišćene, ali se one stalno ponovo pojavljuju. Najviše divljih deponija pojavi se na mestima određenim za odlaganje inertnog otpada (tj. građevinskog šuta). Stalnom edukacijom građana je potrebno uticati na ekološku svest građana, a prestupnike prijavljivati nadležnim inspekcijama, kako bi se sprečio nastanak divljih deponija.

U opštini Bački Petrovac je organizovano sakupljanje PET ambalaže, a periodično se sakupljaju papir i limenke u školama. Takođe je organizovano i sakupljanje elektronskog otpada svake godine.

Regionalni pristup rešavanju problema upravljanja otpadom

Kao i kod svih opština sa manjim brojem stanovnika, jedini racionalni i realni oblik organizacije upravljanja otpadom u opštini Bački Petrovac zasniva se na formiranju regiona upravljanja otpadom za više opština, odnosno do obezbeđivanja optimalnog broja korisnika usluga, što prema Strategiji upravljanja otpadom Republike Srbije iznosi minimalno 200.000 stanovnika. Izgradnja sanitarne deponije, a posebno nekih naprednijih oblika tretiranja otpada, predstavlja preveliku investiciju za pojedinačnu opštinu, pa se kao jedino rešenje za adekvatno upravljanje otpadom nameće formiranje regiona.

Opština Bački Petrovac je 2010. godine potpisala sporazum o formiranju regiona sa opštinama okupljenim oko Grada Novog Sada. Pored opštine Bački Petrovac, saglasnost da pristupe tom regionu upravljanja otpadom izrazile su i opštine Bačka Palanka, Beočin, Vrbas, Temerin, Srbobran i Žabalj.

S obzirom na udaljenost i vrstu i prohodnost puteva, gravitiranje regionu u čijem centru se nalazi Novi Sad predstavlja racionalnu odluku za opštinu Bački Petrovac.

Uključivanjem opštine u region u kojem će se na adekvatan način upravljati otpadom neizbežno će povećati troškove upravljanja otpadom u odnosu na trenutnu situaciju u kojoj se odlaganje otpada ne plaća. Izgradnjom sanitarne regionalne deponije biće uveden sistem plaćanja po količini otpada koji će se odložiti na deponiju („gate fee“), što može u značajnoj meri povećati troškove komunalnog preduzeća

Potrebne promena u sistemu upravljanja otpadom

1. Propisi u oblasti upravljanja otpadom

U cilju realizacije planom predviđenih aktivnosti potrebno je izvršiti izmene i dopune postojeće odluke o održavanju čistoće u gradu i naseljima opštine Bački Petrovac. Cilj izmena je uvođenje novih aktivnosti i definisanje načina kojima će se one realizovati, u skladu sa postojećom zakonskom regulativom.

2. Lokalne institucije za upravljanje otpadom

Zasebna služba za upravljanje otpadom u opštini Bački Petrovac ne postoji. Potrebno je formirati nadležni organ za upravljanje otpadom, koji će raspolagati dovoljnim kadrovskim kapacitetom za praćenje realizacije aktivnosti, predviđenih planom upravljanja otpadom. S tim u vezi potrebno je imenovati odgovorna lice za realizaciju planom predviđenih aktivnosti u okviru opštinske uprave i nadležnog preduzeća za komunalne delatnosti.

3. Povećanje stepena pokrivenosti uslugama sakupljanja otpada

Planom je predviđeno povećanje teritorije, odnosno broja stanovnika kojima će se pružati usluge sakupljanja otpada. U opštini Bački Petrovac pokrivenost stanovnika opštine je veoma visoka, u ur-